

Til lovforslag nr. L 136

Folketinget 2010-11

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 19. maj 2011

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar og lov om arbejdsskadesikring

(Tidspunktet for ophør af krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste m.v.)

[af justitsministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. februar 2011 og var til 1. behandling den 4. marts 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 22. februar 2010 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 329 (2009-10). Den 8. februar 2011 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Elmer & Partnere,
Forsikring & Pension,
FTF,
HK/Danmark,
HjulmandKaptain,
Peter Klingsten,
LO og
PTU.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Elmer & Partnere,
HK/Danmark,
Peter Klingsten og
LO.

Høring over ændringsforslag

Udvalget har sendt justitsministerens ændringsforslag af 27. april 2011 i høring hos samtlige høringsparter på det oprindelige udkast til lovforslaget.

Udvalget har i forbindelse med høringen over ændringsforslagene modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
Domstolsstyrelsen,
Forsikring & Pension,
KL,
Peter Klingsten,
LO,
Vestre Landsret og
Østre Landsret.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de henvendelser, hvor der har været bemærkninger til ændringsforslagene.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til justitsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål A og B i et åbent samråd med udvalget den 26. april 2011. Justitsministeren har efterfølgende fremsendt det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af samrådet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 52 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Nogle af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

På baggrund af justitsministerens svar på spørgsmålene, særligt 43, 49, 51 og 52 skal Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget meddele, at partierne under den klare forudsætning, at der ikke sker nogen forringelser for skadelidte, herunder heller ikke i forhold til spørgsmålet om, hvornår kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste opfører, støtter lovforslaget med de stillede ændringsforslag.

I den forbindelse hæfter partierne sig for det første ved svarene på spørgsmål 43 og 51, hvori justitsministeren oplyser, dels at lovforslaget med ændringsforslaget alene har til formål at sikre, at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 3, ikke kan afskære retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og dels at lovforslaget med ændringsforslaget ikke betyder nogen ændring af den periode, hvor der er krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

For det andet hæfter partierne sig ved svarene på spørgsmål 51 og 52, hvori justitsministeren på tilsvarende vis i forhold til konkrete eksempler meddeler, at skadelidtes retsstilling ikke vil blive forringet med lovforslaget med ændringsforslaget.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:

Kim Andersen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd. Marlene Harpsøe (DF) Pia Adelsteen (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Bjarne Laustsen (S) Benny Engelbrecht (S) Julie Skovsby (S) Anne Baastrup (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) nfm. Lone Dybkjær (RV) Line Barfod (EL)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

»1. § 2, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Må det antages, at skadelidte vil lide et erhvervsevnetab på 15 pct. eller derover, ydes erstatning indtil det tidspunkt, hvor det er muligt midlertidigt eller endeligt at skønne over skadelidtes fremtidige erhvervsevne.«

[Ophør af krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste]

2) Nr. 4 udgår.

[Bestemmelse om tilbagebetaling og modregning af udbetalte acontoerstatningsbeløb udgår]

Til § 2

3) Nr. 1 udgår.

[Bestemmelse om bl.a. godtgørelse fra arbejdsskadeforsikringselskabet af udbetalt erstatning udgår]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget vedrører formuleringen af § 2, stk. 1, 2. pkt., i erstatningsansvarsloven og har til formål at tydeliggøre, at der med lovforslaget i forhold til den gældende retstilstand ikke vil ske nogen afkorting af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Den foreslåede ændring har således – i samspil med den foreslåede ændring af § 2, stk. 2, i erstatningsansvarsloven – alene til formål at sikre, at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 3, ikke kan afskære retten til fortsat tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 1 (erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1) i det fremsatte lovforslag.

Til nr. 2

I lyset af de spørgsmål, der er blevet rejst vedrørende skadevolders adgang til tilbagebetaling m.v., er der efter Justitsministeriets opfattelse behov for at overveje denne problemstilling nærmere. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i § 1, nr. 4, i det fremsatte lovforslag udgår.

Til nr. 3

Det foreslås, at bestemmelsen i § 2, nr. 1, i det fremsatte lovforslag udgår. Der henvises til bemærkningerne til nr. 1 ovenfor.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldi (T)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 136

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Henvendelse af 3/3-11 fra FTF
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 18/3-11 fra Forsikring & Pension
5	Henvendelse af 21/3-11 fra Elmer & Partnere
6	Henvendelse af 2/3-11 fra LO
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 24/3-11 fra PTU
9	Henvendelse af 25/3-11 fra Peter Klingsten
10	1. udkast til betænkning
11	Henvendelse af 28/3-11 fra HjulmandKaptain
12	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
13	Henvendelse af 4/4-11 fra HK/Danmark
14	Henvendelse af 5/4-11 fra LO
15	Materiale modtaget af Peter Klingsten ved foretræde den 7/4-11
16	Materiale modtaget af Elmer & Partnere ved foretræde den 7/4-11
17	2. udkast til betænkning
18	Henvendelse af 15/4-11 fra Forsikring & Pension
19	Ændringsforslag, fra justitsministeren
20	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
21	Høring over justitsministerens ændringsforslag til L 136
22	Henvendelse af 3/5-11 fra Domstolsstyrelsen
23	Henvendelse af 5/5-11 fra KL
24	Henvendelse af 5/5-11 fra Vestre Landsret
25	Henvendelse af 5/5-11 fra Østre Landsret
26	Henvendelse af 10/5-11 fra Dansk Arbejdsgiverforening
27	Henvendelse af 10/5-11 fra Peter Klingsten
28	Henvendelse af 10/5-11 fra Forsikring & Pension
29	Henvendelse af 10/5-11 fra LO
30	3. udkast til betænkning
31	Notat om Retsudvalgets høring over justitsministerens ændringsforslag til lovforslaget
32	Henvendelse af 17/5-11 fra LO

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 136

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om lovændringen vil have virkning med tilbagevirkende kraft til 2002, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelse af 3/3-11 fra FTF, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelse af 18/3-11 fra Forsikring & Pension, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

-
- 4 Spm. om kommentar til henvendelse af 21/3-11 fra Elmer & Partnere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelse af 2/3-11 fra LO, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om kommentar til henvendelse af 24/3-11 fra PTU, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om ministeren kan bekræfte, at det fremsatte lovforslag på væsentlige punkter adskiller sig fra det udkast til lovforslag, som Justitsministeriet sendte i høring, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om redegørelse for, hvorfor det foreliggende lovforslag ikke er sendt i høring, og om der er interessenter som Justitsministeriet efter høringen i 2010 har givet en særlig mulighed for at præge lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om redegørelse for, om der med lovforslaget brydes med et grundlæggende princip om, at erstatning for erhvervsevnetab ikke udbetales løbende, men som et kapitalbeløb, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om redegørelse for, om de nye regler om modregningsadgang betyder, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste reelt set fra et givet tidspunkt ydes som en form for løbende låneydelse, som efterfølgende modregnes i erhvervsevnetabserstatningen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om redegørelse for, i hvilket omfang indførelse af den »retrospektive« fastsættelse af skæringsdag for modregning vil betyde besparelser for forsikringsselskaberne/skadevolder og udgifter for statens og kommuners økonomi, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om kommentar til artiklerne »Invalide mister millioner« og »Forsikringsselskaberne er de eneste vindere« fra Jyllands-Posten den 25. marts 2011, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om den skadelidte i den principielle Højesteretsdom fra marts 2008 (U 2008 1386 H) efter Justitsministeriets opfattelse har modtaget overkompensation i den forstand, at hun har modtaget erstatning for et indtægtstab, hun ikke har lidt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om med udgangspunkt i dommen U 2008 1386 H og de deri refererede synspunkter fra forsikringsselskabet Lærerstandens Brandforsikring, bedes ministeren oplyse, om ministeren er enig i, at store dele af de af forsikringsselskabet fremførte – men tilsidesatte – synspunkter nu foreslås gjort til lov, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om kommentar til de af Elmer og Partnere som bilag 4 fremsendte beregningseksempler, jf. L 136 – bilag 5, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 16 Spm. om lovforslaget muliggør, at Arbejdsskadestyrelsen først udtaler sig retrospektivt 3-4 år efter skaden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilket skatteprovenu det må antages, at staten går glip af som følge af, at det nugældende skæringstidspunkt i § 2, stk. 1, 2. pkt. ændres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvor stort et beløb i sygedagpengeregnes kommunerne går glip af som følge af, at det nugældende skæringstidspunkt i § 2, stk. 1, 2. pkt. ændres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvor stort et beløb de skadelidte går glip af i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som følge af, at det nugældende skæringstidspunkt i § 2, stk. 1, 2. pkt. ændres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvad kapitalfaktoren med det nugældende renteniveau burde fastsættes til, hvis der skulle kompenseres for »den nedgang i renteniveauet, der er sket siden 1984« til i dag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om kommentar til professor dr.jur. Bo von Eybens artikel i tidsskriftet Forsikring nr. 16/2005, jf. L 136 – bilag 5, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om de for arbejdsskader siden 1. juli 2007 gældende kapitalfaktorer for omregning af løbende erstatning for tab af erhvervsevne til kapitalerstatning (og kapitalisering) må anses for at give en rimelig omregning med henblik på, at kapitalbeløbet har nogenlunde samme værdi som den løbende erstatning, når der tages hensyn til renten, skadelidtes alder (køn) og skat, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvilken relevans det efter de gældende regler om skæringstidspunktet har for skadelidte at indhente en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen om, fra hvornår »skadelidte har lidt et varigt erhvervsevnetab og dermed ikke længere er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.« til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvilke repræsentanter for skadelidte, der på noget tidspunkt har ytret ønske om, at Arbejdsskadestyrelsen skal kunne udtale sig om »... på hvilket tidspunkt det pågældende erhvervsevnetab i givet fald er indtrådt«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvor mange forespørgsler om tidspunktet for skøn over fremtidig erhvervsevne, Arbejdsskadestyrelsen har modtaget i 2010, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvor mange forespørgsler Arbejdsskadestyrelsen modtog i 2003 om det efter 1984-loven gældende skæringstidspunkt (stationærtidspunktet), til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om Arbejdsskadestyrelsen vil opkræve selvstændigt gebyr for forespørgsler om det nye skæringstidspunkt således, at der

skal betales to gebyrer, hvis der spørges om både erhvervsevnetab og skæringstidspunkt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 28 Spm., om ministeren er enig i, at de eksisterende regler som anført af Forsikring & Pension i høringssvar af 18. marts 2010 bidrager til »... at ansvarsforsikringsselskaberne i efterhånden ganske betydeligt omfang selv ... foretager skøn ... og udbetaler erstatning for erhvervsevnetabet i forhold hertil. Dette frem for at afvente sagernes behandling i Arbejdsskadestyrelsen, hvilket bidrager til en hurtigere afslutning på sagerne for de skadelidte«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om ministeren er enig i Elmer og Partneres udsagn, hvorefter de eksisterende regler indebærer, at »... Arbejdsskadestyrelsen i stigende omfang er blevet overflødiggjort og flere og flere sager løses uden en ... forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om kommentar til henvendelse af 25/3-11 fra Peter Klingsten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om kommentar til henvendelse af 28/3-11 fra Hjulmand-Kaptain, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om kommentar til henvendelse af 4/4-11 fra HK/Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om kommentar til artiklen »Kære Dan« fra Jyllands-Posten den 31/3-11, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om kommentar til henvendelse af 5/4-11 fra LO, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om oversendelse af KL's holdning til det fremsatte lovforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om vurdering af det økonomiske tab for kommunerne og SKAT på baggrund af de foreslåede regler i forhold til den gældende retsstilling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om kommentar til materiale modtaget af Peter Klingsten ved foretræde den 7/4-11, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om kommentar til materiale modtaget af Elmer & Partnere ved foretræde den 7/4-11, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om kommentar til henvendelse af 15/4-11 fra Forsikring & Pension, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om oversendelse af talepapir fra samrådet den 26/4-11 om L 136, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om redegørelse for sagsforløbet fra og med, at høringen over udkast til lovforslaget var afsluttet den 22. februar 2010 og indtil fremsættelsen af L 136, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om ministeren kan garantere, at der ikke fra KL's side i forløbet har været anført, at det foreliggende lovforslag kan give

- et økonomisk tab for kommunerne i forhold til den gældende rets-
stilling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm., om ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således,
at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringsloven ikke i
sig selv kan afskære retten til fortsat erstatning for tabt arbejds-
fortjeneste, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm., om ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således,
at det i sager uden for arbejdsskadesikringsloven fortsat er rets-
stillingen, at en skadelidt, der varigt har mistet erhvervsevne, har
krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, til justitsministeren,
og ministerens svar herpå
- 45 Spm., om ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således,
at en skadelidt i en sag omfattet af arbejdsskadesikringsloven,
hvor skadelidte er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, har
krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, til justitsministeren,
og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om formålet med ændringen af erstatningsansvarslovens §
10, stk. 1, 1. pkt., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm., om de ændringer, der tilsigtes med ændringsforslaget af 27.
april 2011, svarer fuldstændig til de ændringer, som var tilsigtet
med Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov
om erstatningsansvar, der blev udsendt af 22. februar 2010, til ju-
stitsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om kommentar til henvendelse af 10/5-11 fra Peter Kling-
sten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om kommentar til henvendelse af 10/5-11 fra Forsikring &
Pension, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om kommentar til henvendelse af 10/5-11 fra LO, til justits-
ministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om kommentar til henvendelse af 17/5-11 fra LO, til justits-
ministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om lovforslagets betydning i en sag, hvor der ikke er udbe-
talt acontoerstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og hvor Arbejds-
skadestyrelsen afgiver en vejledende udtalelse om tidspunktet
(skæringstidspunkt) for, hvornår det varige erhvervsevnetab ind-
trådte, og dette tidspunkt er tidligere end tidspunktet, hvor Ar-
bejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger, i en sådan sag, hvor
længe har en skadelidt da efter lovforslaget krav på erstatning for
tabt arbejdsfortjeneste – til skæringstidspunktet eller til Arbejds-
skadestyrelsens udtalelse foreligger, til justitsministeren, og mi-
nisterens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 136

Samråds- Titel
spm.nr.

- A Samrådssp., om ministeren mener, at lovforslaget vil kunne føre til forringelser for nogle skadelidte i forhold til den nuværende lovgivning, til justitsministeren
- B Samrådssp. om redegørelse for forløbet omkring tilblivelsen af lovforslaget, herunder i hvilket omfang forsikringsbranchen har haft indflydelse på udformningen af lovforslaget, til justitsministeren

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 23, 43-46 og 49 er optrykt efter ønske fra S. Spørgsmål 51 og 52 er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 23:

Ministeren bedes oplyse, hvilken relevans det efter de gældende regler om skæringstidspunktet, således som dette er kommet til udtryk i Højesteretsdommen fra marts 2008 (U 2008 1386 H), har for skadelidte at indhente en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen om, fra hvornår »skadelidte har lidt et varigt erhvervsevnetab og dermed ikke længere er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.« således som Justitsministeriet anfører i lovbemærkningerne under pkt. 3.4.

Svar:

Indhentelse af en sådan udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen vil f.eks. kunne relevant i en sag, hvor skadelidte gør krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i en længere periode, end skadevolder har udbetalt erstatning for.

Spørgsmål 43:

Ministeren bedes oplyse, om L 136 med ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således, at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringsloven ikke i sig selv kan afskære retten til fortsat erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og at der i øvrigt i det hele ikke tilsigtes ændringer af gældende ret, jf. U2008. 1386H, U2008. 2601H, U. 2009.138H, U. 2010.436H, U2010. 451H, U. 2010.1797Ø og U. 2010.2771V, for så vidt angår den nærmere fastlæggelse af ophørstidspunktet for krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Svar:

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 7. april 2011 af spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslag og bemærkningerne til Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011, har den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1 – i samspil med den foreslåede ændring af stk. 2 – alene til formål at sikre, at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 3, ikke kan afskære retten til tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarslovens § 2.

Lovforslaget og det nævnte ændringsforslag tilsigter ikke i øvrigt nogen ændring af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Spørgsmål 44:

Ministeren bedes oplyse, om L 136 med ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således, at det i sager uden for arbejdsskadesikringsloven fortsat er retsstillingen, at en skadelidt, der varigt har mistet erhvervsevne, har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste enten indtil skadevolderen udøver et rimeligt skøn over erhvervsevnetabet og udbetaler erstatning i henhold hertil eller indtil dét tidspunkt, hvor der foreligger en vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen om erhvervsevnetabet, uanset om det vurderes, at der på et tidligere tidspunkt kunne være skønnet over erhvervsevnetabet?

Svar:

Efter lovforslaget og Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011 vil det også fremover være sådan, at hvis en skadevolder eller dennes forsikringselskab ikke selv foretager et rimeligt skøn på forsvarende grundlag over erhvervsevnetabet og udbetaler erstatning for erhvervsevnetabet i forhold hertil,

vedvarer forpligtelsen til at udbetale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, indtil Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger.

Hvis skadevolder eller dennes forsikringsselskab fortsætter med at udbetale a conto erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, indtil Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger – og det herved viser sig, at skadelidte har fået udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i en periode udover skæringstidspunktet – vil dette beløb ikke kunne kræves tilbagebetalt mv., jf. pkt. 4 i Justitsministeriets besvarelse af 7. april 2011 af spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslaget og Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011, hvorefter de foreslåede regler om skadevolders adgang til tilbagebetaling mv. udgår.

Spørgsmål 45:

Ministeren bedes oplyse, om L 136 med ændringsforslaget af 27. april 2011 skal forstås således, at en skadelidte i en sag omfattet af arbejdsskadesikringsloven, hvor skadelidte er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste enten indtil tidspunktet for afgørelsen om varigt tab af erhvervsevne eller indtil det tidspunkt, hvor denne afgørelse er tillagt virkning fra, uanset om det vurderes, at der på et tidligere tidspunkt kunne være skønnet over erhvervsevnetabet?

Svar:

Som anført i afsnit 2.4.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger har Højesteret i dom af 6. oktober 2008 (Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 138) taget stilling til skæringstidspunktet mellem erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erstatning for tab af erhvervsevne, når der efter arbejdsskadesikringsloven er truffet en endelig afgørelse om erhvervsevnetabet.

Højesteret har i dommen fastslået, at erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, 2. pkt., efter sin ordlyd og bestemmelsens forarbejder må forstås således, at der skal være sammenfald mellem det tidspunkt, hvor retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ophører, og det tidspunkt, hvor retten til erstatning for erhvervsevnetab indtræder, således at der ved erstatningsdækningen hverken opstår »overlapping« eller »huller« mellem de to erstatningsposter. Herefter fastsatte Højesteret skæringstidspunktet mellem skadelidtes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og den pågældendes erstatning for erhvervsevnetab til den 1. februar 2005, hvilket var den dato, som Arbejdsskadestyrelsen ved afgørelse af 29. juni 2005 havde fastsat som virkningstidspunktet for tilkendelsen af erhvervsevnetabserstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

Ved afgørelsen har Højesteret således fastslået, at dette virkningstidspunkt – og ikke afgørelsestidspunktet eller tidspunktet for den faktiske udbetaling af erhvervsevnetabserstatning efter arbejdsskadesikringsloven – udgør det relevante skæringstidspunkt mellem de to erstatningsposter.

Lovforslaget ændrer ikke på denne retstilstand.

Med hensyn til spørgsmålet om skadevolders adgang til tilbagebetaling mv. i tilfælde, hvor det viser sig, at skadelidte har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i en periode udover det (retrospektivt) fastsatte skæringstidspunkt, henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 44.

Spørgsmål 46:

Såfremt ministeren besvarer spørgsmål 43-45 bekræftende, bedes ministeren oplyse formålet med ændringen af erstatningsansvarslovens § 10, stk. 1, 1. pkt.?

Svar:

Som det fremgår af pkt. 3.4 i de almindelige bemærkninger til det fremsatte lovforslag, er det Justitsministeriets opfattelse, at det i alle tilfælde, hvor det kan være relevant, bør være muligt at indhente en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen, der skal kunne tjene som et (vejledende) grundlag for afgrænsningen af, hvornår skadelidte har lidt et varigt erhvervsevnetab og dermed ikke længere er berettiget til erstatning for

tabt arbejdsfortjeneste. Erstatningsansvarslovens § 10 stk. 1, 1. pkt., foreslås derfor ændret, således at der fremover ikke er tvivl om, at såvel skadevolder som skadelidte kan indhente en udtalelse fra Arbejdsskade styrelsen om, hvornår det varige erhvervsevnetab efter styrelsens vurdering er indtrådt.

For skadelidte vil det f.eks. kunne være relevant at indhente en sådan udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen i et tilfælde, hvor skadelidte gør krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en længere periode end den, som skadevolder har udbetalt erstatning for, jf. herved Justitsministeriets svar af 20. april 2011 af spørgsmål nr. 23 vedrørende lovforslaget.

Spørgsmål 49:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 10. maj 2011 fra Forsikring & Pension, jf. L 136 – bilag 28.

Svar:

Forsikring & Pension har ved henvendelse af 10. maj 2011 til Folketingets Retsudvalg gentaget en række synspunkter anført i Forsikring & Pensions henvendelse af 15. april 2011 til Retsudvalget. Der henvises i den forbindelse til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 39 vedrørende lovforslaget.

Med hensyn til betydningen af den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 10, stk. 1, henvises til ministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 46 vedrørende lovforslaget.

Justitsministeriet er ikke enig i, at den foreslåede ændrede formulering af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, 2. pkt., er egnet til at skabe usikkerhed om bestemmelsens rækkevidde. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til ændringsforslaget af 27. april 2011 og til pkt. 3 i Justitsministeriets besvarelse af 7. april 2011 af spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslaget. Som det bl.a. fremgår heraf, vil det – på samme måde som efter gældende ret – ikke være tilstrækkeligt for at bringe forpligtelsen til at betale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til ophør, at skadevolder eller dennes forsikringsselskab finder forsvarligt grundlag for at fastslå, at skadelidtes erhvervsevnetab i hvert fald bliver på 15 pct. og herefter udbetaler erstatning i forhold til et erhvervsevnetab på 15 pct. Der skal derimod foreligge et forsvarligt grundlag for midlertidigt eller endeligt at fastslå den faktiske størrelse af skadelidtes fremtidige erhvervsevne, og der skal udbetales erstatning i forhold hertil.

I forhold til spørgsmålet om lovforslagets økonomiske konsekvenser for stat og kommune henvises til afsnit 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Endvidere henvises til Justitsministeriets besvarelser af 20. april 2011 af spørgsmål nr. 17 og 18 vedrørende lovforslaget samt ministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 35 vedrørende lovforslaget.

Spørgsmål 51:

Deler ministeren LO's opfattelse af ministerens besvarelse af L 136 spørgsmål 44 til 46 som kommer til udtryk i henvendelsen på L 136 bilag 32? Hvis ikke bedes ministeren redegøre nærmere for forståelse af svarene ud fra den bekymring, som LO giver udtryk for i sin henvendelse.

Svar:

1. LO har i sin henvendelse bl.a. anført, at det på baggrund af Justitsministeriets besvarelse af navnlig spørgsmål nr. 44-46 vedrørende lovforslaget må konkluderes, at lovforslaget i sammenhæng med Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011 vil forringe skadelidtes retsstilling for så vidt angår den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

LO drager denne konklusion navnlig på baggrund af andet (og sidste) afsnit i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 44 vedrørende lovforslaget, der efter organisationens opfattelse alene kan være rele-

vant, hvis der med lovforslaget tilsigtes en forkortelse af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

2. Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 7. april 2011 af spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslaget samt bemærkningerne til Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011, har den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1 – i samspil med den foreslåede ændring af stk. 2 – alene til formål at sikre, at midlertidige afgørelser efter arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 3, ikke kan afskære retten til tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarslovens § 2. Lovforslaget og det nævnte ændringsforslag tilsigter ikke i øvrigt nogen ændring af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Justitsministeriet deler på den anførte baggrund ikke LO's opfattelse af, at der med lovforslaget og Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011 tilsigtes en forkortelse af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

3. For så vidt angår andet (og sidste) afsnit i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 44 vedrørende lovforslaget kan Justitsministeriet oplyse følgende:

Som det fremgår af første afsnit i den omhandlede besvarelse, vil det efter lovforslaget og Justitsministeriets ændringsforslag af 27. april 2011 også fremover være sådan, at forpligtelsen til at udbetale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedvarer, indtil Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger, hvis en skadevolder eller dennes forsikringselskab ikke selv foretager et rimeligt skøn på forsvarligt grundlag over erhvervsevnetabet og udbetaler erstatning i forhold hertil.

I andet (og sidste) afsnit i besvarelsen redegøres der bl.a. for den situation, hvor Arbejdsskadestyrelsen i en udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10 eventuelt måtte udtale, at det varige erhvervsevnetab efter styrelsens vurdering må anses for indtrådt på et tidspunkt, der ligger forud for styrelsens afgivelse af sin udtalelse.

Af afsnittet fremgår i den forbindelse, at en sådan udtalelse – svarende til, hvad der gælder i dag – ikke vil medføre, at skadevolder eller dennes forsikringselskab kan kræve tilbagebetaling af en erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, der er udbetalt til skadelidte som et a conto beløb.

Der tilsigtes med det anførte således ikke en forkortelse af den periode, hvor skadelidte har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Spørgsmål 52:

I en sag, hvor der ikke er udbetalt a conto erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og hvor Arbejdsskadestyrelsen afgiver en vejledende udtalelse om tidspunktet (skæringstidspunkt) for hvornår det varige erhvervsevnetab indtrådte, og dette tidspunkt er tidligere end tidspunktet hvor Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger, i en sådan sag, hvor længe har en skadelidte da efter lovforslaget krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til skæringstidspunktet eller til arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger?

Svar:

Det er Justitsministeriets opfattelse, at skadelidte i den nævnte situation vil have krav på tabt arbejdsfortjeneste, indtil Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger.

Det vil således fremover være sådan, at forpligtelsen til at udbetale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedvarer, indtil Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger, hvis en skadevolder eller dennes forsikringselskab ikke selv foretager et rimeligt skøn på forsvarligt grundlag over erhvervsevnetabet og udbetaler erstatning i forhold hertil, jf. Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 51 vedrørende lovforslaget.